

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การปฏิรูปการศึกษาเป็นมาตรการสำคัญที่มีผลต่อการปฏิรูปสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองของประเทศ ให้สามารถทนต่อแรงเสียดทานที่เกิดจากวิกฤตด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลก ประเทศไทยเรามีรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 80 รัฐต้องดำเนินการด้านการศึกษาส่งเสริมพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกรูปแบบให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อพัฒนาการศึกษาของชาติ ให้ก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 2) และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 3) มาตรา 10 การจัดการศึกษาคือจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มาตรา 12 นอกเหนือจากรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (จีระ งามศิลป์, 2554 : 13-28)

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 2) และเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ เป็นการสอนที่จัดเนื้อหาและกิจกรรมสอดคล้องกับการดำรงชีวิตที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้สอนทำหน้าที่เป็นเพียงผู้แนะนำหรือให้คำปรึกษา (กรมวิชาการ, 2545) ผู้สอนจะเป็นผู้เตรียมเนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนต่างๆ ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและให้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถแก้ไข ปรับปรุงตนเอง และเกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น ซึ่งการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการเอาชีวิตจริง และเงื่อนไขการเรียนของผู้เรียนเป็นที่ตั้ง ผู้เรียนมีอิสระเต็มตามศักยภาพความเป็นมนุษย์ ทั้งจิตใจ ร่างกาย

สติปัญญา อารมณ์และสังคมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยตนเอง โดยใช้ทักษะที่มีประสิทธิภาพ ทั้งผู้เรียนและผู้สอน (กรมวิชาการ, 2545)

ตามจุดหมายของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 การศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณภาพชีวิตและการศึกษาต่อ ให้สามารถเลือกแนวทางที่จะทำให้เป็นประโยชน์กับสังคม ตามบทบาทหน้าที่ของตนเองในฐานะการเป็นพลเมืองที่ดี ตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะเพียงพอที่จะเลือกและตัดสินใจในการประกอบสัมมาชีพ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ มีนิสัยในการปรับปรุงงานตนเองและสังคม เสริมสร้างอนามัยชุมชน และการครองชีพโดยการคำนึงถึงประโยชน์ต่อสังคม (กรมวิชาการ, 2546 : 1)

พลศึกษาเป็นการศึกษาที่ส่งเสริมพัฒนาการในทุกด้านโดยใช้กิจกรรมพลศึกษาที่เหมาะสมเป็นสื่อทำให้เกิดสมรรถภาพทางกายและจิตใจ โดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติด้วยตนเองอย่างเต็มใจ ควบคู่ไปกับการให้ความรู้และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมที่นำมาใช้ในการปฏิบัติต้องเป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ใช้ กล้ามเนื้อและอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายทำงานมากกว่าการเคลื่อนไหวตามปกติ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการออกกำลังกาย เพื่อรักษาไว้ซึ่งสมรรถภาพและสุขภาพที่ดี (สำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐานการศึกษา, 2546 : 35)

ในการเรียนรู้พลศึกษา ผู้เรียนจะได้รับโอกาสให้เข้าร่วมในกิจกรรมทางกายและกีฬา ทั้งประเภทบุคคลและประเภททีมอย่างหลากหลายทั้งของไทยและสากล กิจกรรมทางกายและกีฬาต่าง ๆ ช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดสัมฤทธิ์ผลตามศักยภาพด้านความเจริญเติบโต และพัฒนาการทางกายได้ปรับปรุงสุขภาพ และสมรรถภาพทางกาย เกิดการพัฒนาทักษะกลไกอย่างเต็มที่ ได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการฝึกฝนตนเองตามกฎกติกา ระเบียบและหลักการทางวิทยาศาสตร์ ได้แข่งขันและได้ทำงานร่วมกันเป็นทีม ได้รับประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติด้วยตนเองโดยตรงตามความถนัดและความสนใจ ได้ค้นหาความพึงพอใจจากการเข้าร่วมกิจกรรมทางกาย กีฬา กิจกรรมนันทนาการ และกิจกรรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายและรักการออกกำลังกาย (กรมวิชาการ, 2545 : 7-8)

กีฬาฟุตบอลเป็นกิจกรรมการออกกำลังกายอีกอย่างหนึ่ง ที่สามารถส่งเสริมพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของบุคคลได้เป็นอย่างดี การเล่นฟุตบอลมีจุดมุ่งหมายเพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน เป็นการออกกำลังกายที่จะทำให้ร่างกายมี

พละนามัยสมบุรณ์ มีวินัยในตนเอง มีการประสานงานกับบุคคลอื่น และมีการควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ดีอีกด้วย นอกจากนี้ฟุตบอลยังเป็นกีฬาที่ได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายทั้งผู้เล่นและผู้ชม ปัจจุบันฟุตบอลกำลังเป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลายในประเทศไทย ดังจะเห็นได้จากการแข่งขันครั้งสำคัญ ๆ จะมีผู้ให้ความสนใจและจะเข้าชมกีฬานัดนี้อย่างมากมาย จากสถานการณ์และสังคมไทยปัจจุบันมีคนจำนวนมากสนใจกีฬาฟุตบอลและกำลังสนใจเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ในทุกสังคมของประเทศ ดังจะเห็นได้จากโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ ได้จัดให้มีการเรียนการสอนเกือบทุกสถาบัน มีการจัดการแข่งขันในระดับกลุ่มโรงเรียน ระดับจังหวัด ระดับเขตการศึกษาและระดับประเทศ โดยเริ่มตั้งแต่วัยอายุ 12 ปีขึ้นไป จนถึงประเภทประชาชนทั่วไป ดังนั้น วิธีการสอนฟุตบอลให้สัมฤทธิ์ผลโดยมีจุดประสงค์ ความมุ่งหมาย ปรัชญาเนื้อหา แนวทาง การเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนผู้สอน และผู้สนใจได้มีการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นหลัก (ประโยค สุทธิสง่า, 2541 : 1-4)

การจัดกิจกรรมพลศึกษาในวัยเด็กจะช่วยส่งเสริม พัฒนาการเจริญเติบโตรวมทั้งจะช่วยให้มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรงในวัยผู้ใหญ่ด้วย เนื่องจากเด็กในวัยนี้เป็นช่วงเชื่อมต่อของความสามารถในการเคลื่อนไหวพื้นฐานกับการพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวในการเล่นและทักษะทางด้านกีฬาต่างๆ แต่เนื่องจากการพัฒนาการทางร่างกาย ยังไม่สมบูรณ์ ทำให้กล้ามเนื้อมีความทนทานน้อยและเหนียวง่าย ซึ่งการฝึกซ้อมจะช่วยได้มาก ฟุตบอล เป็นกีฬาประเภทหนึ่ง ที่ได้รับความนิยมจากบุคคลทุกวัย ตั้งแต่ระดับเยาวชน ระดับประชาชนถึงระดับประเทศ และต่างประเทศทั่วโลก ในปัจจุบันกีฬาฟุตบอลได้มีการพัฒนาไปมาก ไม่ว่าจะเป็นในด้านระบบการเล่น ทักษะต่าง ๆ ที่ได้นำมาผสมผสานกันเป็นกีฬาประเภททีมที่ดูแล้วสนุกสนาน เพลิดเพลิน โดยมีกฎกติกาเป็นตัวควบคุมในการแข่งขัน (รัศมี จินดาชัย และคณะ, 2547 : คำนำ)

จากการปฏิบัติหน้าที่การสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ในส่วนของพลศึกษา มีจำนวนนักเรียนที่เรียนวิชาฟุตบอล ได้ประสบปัญหาขาดทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐานที่ถูกต้อง จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน ได้เลือกทำการพัฒนาแบบฝึกทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพราะได้ศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 (ฉบับที่ 2) และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2553 (ฉบับที่ 3) พบว่าการจัดการเรียนการสอนต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับนักเรียน ได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ เพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้ใช้

ศักยภาพของตนเองได้เต็มที่ การจัดทำแบบฝึกทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐาน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะเป็นสื่อที่จะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถในทักษะการเล่นฟุตบอล อีกทั้งยังเป็นการพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีทักษะทางการเล่นกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย ต่อไป

คำถามการวิจัย

แบบฝึกทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพและสามารถแก้ไขปัญหานักเรียนขาดทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐานที่ถูกต้องได้หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลขั้นพื้นฐาน ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75 /75
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลหลังเรียนของนักเรียนที่เรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลขั้นพื้นฐานกับเกณฑ์ร้อยละ 75
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐาน

สมมติฐานการวิจัย

ทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน โนนแดงวิทยาคม อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 30 คน

2. เนื้อหาที่ใช้ในการสร้างแบบฝึกทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 หน่วย

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐาน

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการเล่นกีฬาฟุตบอลขั้นพื้นฐานของนักเรียน

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552

นิยามศัพท์เฉพาะ

แบบฝึกทักษะกีฬาฟุตบอลขั้นพื้นฐาน หมายถึง เอกสารประกอบการสอนเรื่องการเล่นกีฬาฟุตบอลขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 แบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 หน่วยดังนี้ หน่วยที่ 1 การทรงตัว การเคลื่อนที่ และการสร้างความคุ้นเคยลูกฟุตบอล หน่วยที่ 2 การหยุดหรือการบังคับลูกฟุตบอล หน่วยที่ 3 การเตะลูกฟุตบอล หน่วยที่ 4 การส่งและรับลูกบอล หน่วยที่ 5 การเลี้ยงลูกบอลและการหลอกต่อ หน่วยที่ 6 การทุ่มลูกและโหม่งลูกฟุตบอล หน่วยที่ 7 การยิงประตู และการเป็นผู้รักษาประตูซึ่งแต่ละหน่วยประกอบไปด้วย เนื้อหา กิจกรรมแบบฝึก แบบประเมินภาคปฏิบัติ

ทักษะการเล่นฟุตบอล (Soccer skill) หมายถึง ความสามารถของร่างกายในการเล่นกิจกรรมกีฬาฟุตบอลอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถปรับการเคลื่อนไหวของทักษะนั้นให้เข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างดี เช่น การเตะลูก การหยุดลูก การเลี้ยงลูก การโหม่งลูก การยิงประตู การเข้าแย่งลูก การส่งลูก การทุ่มลูก และการเป็นผู้รักษาประตู เป็นต้นซึ่งวัดเป็นคะแนนได้จากการทดสอบภาคปฏิบัติ

ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะ หมายถึง คุณภาพของแบบฝึกทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นและมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75

75 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐานระหว่างเรียน ได้ร้อยละ 75 ขึ้นไป

75 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐานหลังเรียน ได้ร้อยละ 75 ขึ้นไป

แผนการใช้แบบฝึกทักษะกีฬาฟุตบอลขั้นพื้นฐาน หมายถึง แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะกีฬาฟุตบอลขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยสาระสำคัญ เนื้อหาสาระ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผล สื่อและนวัตกรรม ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ที่ครูผู้สอนเตรียมไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ มาตรฐานช่วงชั้น

ความพึงพอใจของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกชื่นชอบหรือความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการเรียนด้วยแบบฝึกทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แบบฝึกทักษะการเล่นฟุตบอลขั้นพื้นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ครอบคลุมเนื้อหาตามที่หลักสูตรกำหนด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY